

**ФИЗИБИЛИТИ СТУДИЈА ЗА
ОПРАВДАНОСТ НА ДОДЕЛУВАЊЕ НА
ДОГОВОР ЗА ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА
ЈАВНО ПРИВАТНО ПАРТНЕРСТВО ЗА
ДАВАЊЕ НА УСЛУГИ НА ПАРКИРАЊЕ
ВО ОПШТИНА КАВАДАРЦИ КОЕ СЕ
ОСТВАРУВА КАКО КОНЦЕСИЈА ЗА
ЈАВНА УСЛУГА**

Октомври 2014

СОДРЖИНА

Кратенки.....	3
ИЗВРШНО РЕЗИМЕ.....	4
ВОВЕД.....	5
I. ОПШТ ДЕЛ.....	6
Дефиниција на јавната услуга и аутпутот и индикаторите на перформансите за проектот.....	7
Обем на проектот.....	8
II. ТЕХНИЧКА АНАЛИЗА.....	8
Приоритети на општина Кавадарци и модели на концесија.....	14
III. ПРАВНА АНАЛИЗА.....	14
Правна рамка за изградба и одржување на јавниот простор за паркирање.....	15
Идентификација и анализа на сопственичко правните односи поврзани со објектот на јавно приватното партнерство/концесијата.....	17
Предлог модел за реализација на проектот.....	19
Постапки за доделување на договорот за воспосавување на ЈПП.....	21
IV. ОПШТИНА КАВАДАРЦИ.....	21
V. ИДЕНТИФИКАЦИЈА НА РИЗИЦИ И НИВНА ЕВАЛУАЦИЈА.....	21
Идентификација и евалуација на ризици.....	21
Дистрибуција и моделирање на ризици.....	24
VI. ЕКОНОМСКО ФИНАНСИСКА АНАЛИЗА.....	26
Трошоци за инвестиции, трошоци за оперирање и одржување и приходи од исполнување на дејноста.....	27
VII. КОМПАРАТОР НА ЈАВЕН СЕКТОР-КЈС И ОЦЕНКА НА ВРЕДНОСТ ЗА ПАРИ-ВзП.....	29
Оценка на вредност за пари – ВзП.....	29
VIII. ОПШТИ ЗАКЛУЧОЦИ И ПРЕПОРАКИ.....	30
IX. ИНДИКАТИВЕН ПЛАН НА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА.....	43
X. РЕЗИМЕ ЗА КЛУЧНИ ВАРИЈАБЛИ.....	44
АНЕКС.....	45

Кратенки

ВзП - Вредност за Пари

ДФИОТ- Дизајн-Финансирање-Изградба-Операирање-Трансфер

ЕДС -Економската дисконтна стапка

ЕНСВ- Економска нето сегашна вредност

ЕИСР -Економска интерна стапка на рентабилност

ИПФ -Иницијативата за приватно финансирање

ЈПП - Јавно приватно партнерство

КЗП-Контролирана зона за паркирање

КЈС- Компаратор на Јавен сектор

НСВ - Нето сегашна вредност

ФДС -Финансиска дисконтна стапка

ФНСВ - Финансиска нето сегашна вредност

ФИСР -Финансиска интерна стапка на рентабилност

ИЗВРШНО РЕЗИМЕ

Согласно Законот за концесии и јавно-приватно партнерство (Сл. весник на РМ бр.6/12), се бара изработка на физибилити студија за оправданост на доделување на концесија на добра од општ интерес или договор за воспоставување на јавно приватно партнерство, пред да се започне со проект за концесија или јавно приватно партнерство.

Во оваа нацрт физибилити студија се разработени опциите за можна концесија или ЈПП договор. Направена е и пресметка на компараторот за јавен сектор, пресметана е вредноста за пари, а се направи и кост бенефит анализа со анализа на сензитивност. Покрај тоа во овој документ е направена и квалитативна анализа на ризиците. Направена е и презентација на наодите од студијата пред претставници на општина Кавадарци.

Проектот анализиран во оваа студија ги опфаќа активностите за финансирање, реконструкција, управување и одржување на јавните површини паркинзи како и наплатата од паркирањето.

Од оваа анализа се заклучи општина Кавадарци јавното приватно партнерство да го реализира како концесија за јавна услуга. Вредноста на концесијата е оценета на 269,922 евра.

За реализација на концесискиот проект се предлага постапката за доделување на договорот да се спроведе како отворен повик.

Контакт лице во општина Кавадарци во врска со овој проект е г-н Ванчо Колевски, помошник раководител на сектор за комунални, урбанизам, сообраќај и заштита на животна средина како и г-н Даниел Делов соработник за правни работи во општина Кавадарци. Контакт лице за изработката на оваа физибилити студија се Марјан Николов: makmar2000@yahoo.com и Мирослав Трајановски: miroslavtrajanovski@yahoo.com.

Сите информации и податоци за паркинзите се добиени во консултација и соработка со стручните служби во општина Кавадарци како и од искуствата од зонското паркирање со јавните паркинзи во општина Битола и Град Скопје.

ВОВЕД

Согласно Законот за концесии и јавно-приватно партнерство (Сл. весник на РМ бр.6/12), се бара изработка на физибилити студија за оправданост на доделување на концесија на добра од општ интерес или договор за воспоставување на јавно приватно партнерство, пред да се започне со проектот (Член 16). Целта на една ваква студија е да утврди дали општина Кавадарци ќе има повеќе придобивки доколку сама го реализира проектот или доколку општината влезе во јавно приватно партнерство (ЈПП) и го отстапи правото на управување и одржување на јавниот простор за паркирање.

Врз основа на Законот за јавните патишта („Сл. Весник на РМ, бр. 84/2008, 52/2009, 114/2009, 124/10, 23/11 и 53/11), Законот за локална самоуправа (Сл. Весник бр 05/02), Статутот на општина Кавадарци, општина Кавадарци треба да донесе Одлука за јавните паркиралишта од значење за општина Кавадарци, Одлука за отстранување и чување на непрописно паркираните возила, како и поединечно Решенија за тарифа на цени по зони, за организирање на зонско паркирање и Решение за тарифа на цени за отстранување и чување на непрописно паркирани возила. Цените утврдени со овие решенија ќе бидат почетните цени за отпочнување со вршење на концесиската дејност.

Воведувањето на зонското паркирање на јавните површини (паркинзи од отворен тип) во Кавадарци тргнува од наодите од стручните служби при општина Кавадарци, а во врска со состојбата на сообраќајот во мирување во централно градско подрачје во Кавадарци. Исцртани се паркинг места кои во моментот се користат за паркирање и кои ќе се утврдат со одлука на совет и тие се дадени во анекс на оваа студија.

Оваа физибилити студија, исто така, опфаќа економско-финансиска анализа согласно барањата од можното воведување на ЈПП. Црпени се и иксуствата од сличното уредување на сообраќајот во мирување на територија на општина Битола и Град Скопје. На крај секако се консултирани и стручните служби од општина Кавадарци. На 11ти септември 2014 е одржан и консултативен состанок во општина Кавадарци каде се презентирани првичните наоди од оваа студија.

Овој документ опфаќа физибилити студија за оправданост на концесијата, врз основа на која треба да се определи ефективноста на проектот и ризиците поврзани со неговата имплементација. Студијата треба да го направи економско финансискиот резултат што е можно повидлив, и да го помогне процесот на носење на одлуки за ефикасно извршување на јавниот интерес и да овозможи транспарентен процес на водење и следење на потфатот.

Овој документ опфаќа и анализа на ризиците од потфатот, економско финансиска анализа и анализа на компараторот за јавниот сектор со оценка на вредноста за пари.

Контакт лице во општина Кавадарци во врска со овој проект е г-н Ванчо Колевски, помошник раководител на сектор за комунални, урбанизам, сообраќај и заштита на животна средина како и г-н Даниел Делов соработник за правни работи во општина Кавадарци. Контакт лице за изработката на оваа физибилити студија се Марјан Николов: makmar2000@yahoo.com и Мирослав Трајановски: miroslavtrajanovski@yahoo.com

I. ОПШТ ДЕЛ

Потреби и цели на студијата

Како што е беше укажано за време на консултативните средби во општина Кавадарци, Кавадарци се соочува со зголемена потреба од решавање на сообраќајните проблеми и на управувањето со паркирање. Зонското паркирање е вообичаен јавен сервис и неопходен сегмент во урбаниот квалитет на живеењето. Со развојот на новите технологии и безжични комуникации, се разрешуваат многу техничко-технолошки проблеми со управувањето и контролата на зонското паркирање.

Зголемениот обем на сообраќај ја наметнува потребата од означување на местата за паркирање покрај коловозите и на градските улици. Цел на овој пристап е да се избегне метежот што се создава при барање на слободно место за паркирање или при паркирање на градските улици. Местата за паркирање на сообраќајниците што се простираат низ контролирана зона за паркирање (КЗП) се подложни на наплата и контрола на паркирањето.

Зонското паркирање е термин што се употребува да означи ограничувања на паркирањето коишто се униформни низ едно дефинирано подрачје (територија) - КЗП. Контролата (ограничувањето) на паркирање е суштински дел на сообраќајното управување чијашто цел е да се усогласат барањата на паркирање и да се постигне поголем економски раст.

Предмет на концесија или ЈПП е финансирање на концесискиот проект што опфаќа набавка на основни средства и опрема како и изведување на подготвителни работи за да може да бидат ставени во функција јавните површини паркинзи. Понатаму следува и управување и одржување на системот за одреден временски период.

Цел на физибилити студијата е да утврди дали општина Кавадарци ќе има повеќе придобивки доколку општината сама го реализира проектот или доколку општината влезе во концесија или јавно приватно партнерство и го отстапи управувањето на јавните паркинзи на приватен партнер.

Во секој случај оваа студија, од аспект на концесија или ЈПП поволност, треба да даде одговор и на прашањата за тоа дали овој проект е:

- Достапен (affordable) за општината имајќи ги во предвид буџетски алокации кон проектот и можните финансиски ресурси од приватниот партнер,
- Дали се врши трансфер на соодветните ризици кон приватниот партнер кој е најсоодветен за управување со тие ризици,
- Дали овој проект носи соодветна вредност за пари-ВзП т.е. треба да се утврди дали со ЈПП овој проект ќе носи ВзП споредено со тоа кога овој проект би го спровел општина Кавадарци.

Придонес на проектот кон жителите на општина Кавадарци

Придонесот на проектот се однесува покрај на остварување на законските надлежности во однос на уредување и организирање на јавните површини за паркинзи и кон:

- зголемување на квалитетот на паркинг услугата
- зголемување на приходите во буџетот на локалната власт
- подобрување на сообраќајниот ток
- зголемување на искористеноста на секое паркинг место, т.е. обртот и измената на паркирање
- можноста посетителите во што поголем број да ги посетат објектите во КЗП
- стимулацијата на комерцијалните објекти, за што поголема посетеност
- зголемување на бројот на корисници на јавниот сообраќај
- подобрување на условите на движење на возилата на итните служби
- поголема безбедност на улиците
- полесен и многу поефикасен начин на плаќање.
- подобрување на естетскиот изглед на општина Кавадарци.
- подобрување на квалитетот на живот на граѓаните на општина Кавадарци.

Дефиниција на јавната услуга и аутпутот и индикаторите на перформансите за проектот

Јавните услуги ќе се однесуваат на остварување на законските надлежности во однос на уредување и организирање на јавните површини за паркирање:

Табела 1. Оценка на клучни индикатори за мерење на перформанси при евентуално ЈПП

	Цел	Акција	Клучни индикатори за мерење на перформанси	Опис
1	Уредување и организирање на	1. одбележување на паркинг местата 2. техничко и ИКТ управување	1. Потенцијални приватни партнери се идентификува	1. Општина Кавадарци има законска надлежност за

	нов, модерен и автоматизиран начин на управување и контрола со уличното паркирање како и на паркирањето од затворен тип,		ни 2. Склучување на договор со приватен партнер 3. Паркинг местата се уредени	уредување на јавните површини за паркирање 2. Приватниот партнер ги наплаќа приходите од паркирање
2	Зголемување на квалитетот на услугите за паркирање	1. Со воведување на КЗП се воведува ред во сообраќајот во мирување во Кавадарци	1. Следење на стандардите од одлуките на Советот на општина Кавадарци	Согласно оценката на стручните служби на општина Кавадарци

Заклучок: Финансирање на уредувањето на јавните површини за паркирање и управување со оваа услуга може да се изврши од страна на општината или од страна на приватен партнер преку концесија или ЈПП,

Обем на проектот

Општина Кавадарци треба да уреди ¹:

- 143 паркинг места во зонско паркирање прва зона I
- 385 паркинг места во зонско паркирање втора зона II
- 314 паркинг места во зонско паркирање трета зона III

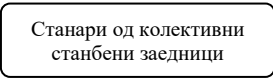
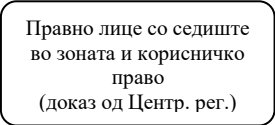
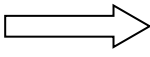
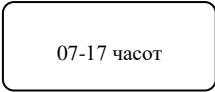
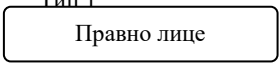
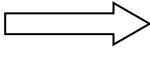
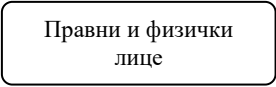
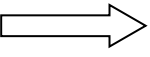
Деталите како и мапа на градот со овие микролокации се достапни во општината, а се прикажани и во анекс на овој документ.

II. ТЕХНИЧКА АНАЛИЗА

Перформансите на проектот се оценети согласно разговорите и консултациите со стручните служби како и согласно финансиско-економската анализа (потреби од инвестиции, одржување, работна сила итн. која анализа е опишана понатаму во документот).

¹ Согласно оценката на стручните служби во општината.

Предлог цените (тарифа) за паркирање на патничките моторни возила во зонското паркирање се:

	07-24 ч.	30 денари / прв час
	24-07 ч.	слободно паркирање
	07-24 ч.	20 денари / прв час
	24-07 ч.	слободно паркирање
	07-19 ч.	10 денари / прв час
	19-07 ч.	слободно паркирање
НАПОМЕНА:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Секој нареден час е поскап за 10 денари од претходниот, но не повеќе од 50 денари од час за прва зона. 2. Секој нареден час е поскап за 10 денари од претходниот, но не повеќе од 40 денари од час за втора зона. 3. Секој нареден час е поскап за 10 денари од претходниот, но не повеќе од 30 денари од час за трета зона. 4. За втора и трета зона првите 15 минути се бесплатни во случај возилото да го напушти паркинг местото до 15 минути. За прва зона не важи оваа отстапка 		
ПОВЛАСТЕНО ПАРКИРАЊЕ		
1 воз. / за 1 година		Прва зона - 300 ден. / 500ден. второ возило
1 воз. / за 1 година		Втора зона - 300 ден. / 500ден. второ возило
1 воз. / за 1 година		Трета зона - 300 ден. / 500ден. второ возило
РЕЗЕРВИРАНО ПАРКИРАЊЕ		
		Прва зона - 88.800 денари / 1 година
		Втора зона - 69.600 денари / 1 година
		Трета зона - 50.400 денари / 1 година
		
ПРЕТПЛАТНА (МЕСЕЧНА) ПАРКИНГ-КАРТА		
Тип 1 		Прва зона - 6.660 денари / 1 месец
		Втора зона - 4.640 денари / 1 месец
		Трета зона - 2.940 денари / 1 месец
Тип 2 		Прва зона - 8.880 денари / 1 месец
		Втора зона - 6.090 денари / 1 месец
		Трета зона - 2.940 денари / 1 месец

Надомест за непријавено паркирање во зоните: за непријавно паркирање се ставаат лисици(блокатори) и се наплатува секој час според тарифникот и надоместок од 1000,00 денари како казна за непријавено паркирање. Доколку надоместокот за непријавеното паркирање не биде регуларно до 7 часот наутро интервенира Пајак службата, а трошоците за нејзина интервенција се проценети на 1500 денари од подигање на возило.)

Зонско паркирање

Направивме конзервативна оценка на побарувачката за паркирање во часови. За прва зона како и за втора и трета зона зедовме како да дневно ќе се наплатува по 7 часа (просечна побарувачка по паркинг место како за во општина Битола). Оваа вредност ќе ја множиме со 80% заради пореално прикажување на приходите за фактори кои не се земени во предвид како на пример потребата од обезбедување на 3% места за инвалиди кои паркинг места не носат доволно приход и/или други фактори.

Повластено паркирање

За повластено паркирање за станари ќе земеме вредност од 46% од вкупниот број на паркинг места (искуство од Град Скопје). Цената е утврдена 300 денари за станари за прво возило годишно и 500 денари за второ возило годишно. Оваа вредност ќе ја множиме со 80% заради пореално прикажување на приходите за фактори кои не се земени во предвид.

Резервирано паркирање

За резервирано паркирање за правни лица ќе земеме вредност од 5% од вкупниот број на паркинг места (искуство од Град Скопје). Цената е утврдена како за 8 часа пресметани согласно тарифата за зонско паркирање за соодветната зона помножено со 20 дена и помножено со 12 месеци во годината). Резервацијата не важи во време кога зонското паркирање е слободно (надвор од тарифен временски период кој се наплаќа). Оваа вредност ќе ја множиме со 80% заради пореално прикажување на приходите за фактори кои не се земени во предвид.

Претплатна (месечна) паркинг карта

Претплатна (месечна) паркинг карта е предвидено да има два типа. Прв тип на претплатна (месечна) паркинг карта ќе важи само за правни лица. За овој тип на претплатна (месечна) паркинг карта цената е пресметана како за 8 часа согласно тарифата за зонско паркирање за соодветната зона помножено со 20 дена и со намалување од 10% за прва зона, 20% намалување за втора зона и 30% намалување за трета зона. Оваа претплатна (месечна) карта важи само за зоната за која се однесува картата.

Втор тип на претплатна (месечна) паркинг карта ќе важи и за физички и за правни лица. За овој тип на претплатна (месечна) паркинг карта цената е пресметана како за 8 часа(треба: согласно тарифата за зонско паркирање за соодветната зона помножено со 30 дена и со намалување од 20% за прва зона,

30% намалување за втора зона, а за трета зона начинот за пресметување на цената е ист како за тип 1 (трета зона има ист третман и за тип 1 и за тип 2). Оваа претплата (месечна) карта ако е купена за прва зона ќе важи покрај за прва зона и за втора и за трета зона, ако е купена за втора зона ќе важи покрај за втора зона и за трета зона и ако е купена за трета зона ќе важи само за трета зона.

Казни

Земени се во предвид приходи од казни во вредност од 48% од бројот на паркинг места од зонското паркирање согласно искуствата од Град Скопје. Надомест за непријавено паркирање во зоните ќе се утврди во предлог Одлуката.

За непријавно паркирање се ставаат лисици(блокатори) и се наплатува секој час според тарифникот и надоместок од 1000,00 денари како казна за непријавено паркирање. Доколку надоместокот за непријавеното паркирање не биде регуларно до 7 часот наутро интервенира Пајак службата, а трошоците за нејзина интервенција се проценети на 1500 денари од подигање на возило.)

Дотур на роба

Дотур на роба може да се врши бесплатно до 7 часот наутро во тековниот ден. Потоа се наплаќа согласно тарифникот.

Динамика на приходите

Проценуваме дека во првите години нема да се прибираат вкупните проценети приходи поради воведување на нов начин на паркирање и поради очекуваниот отпор од граѓаните за плаќање. Затоа, земена е во предвид динамика на раст на приходи од година за година. Така, во првата година приходите се намалени за 50%, втората година за 40%, третата година за 30%, а од четвртата до десетата година се земени вкупните приходи.

Табела 2. Очекувани годишни приходи од паркирање (од четвртата година)

Приходи од:	Вредност во евра
Паркирање од зонско	248,718
Повластено од станари	1,499
Резервирано од правни лица	35,690
Претплата од правни лица	28,351
Претплата од правни и физички лица	37,172
Казни од зонско*	39,425
Вкупно (вкупно без ДДВ)	390,855 (331,233)

*Приходи од казните се пресметани со динамика на опаѓање за 10 процентни поени секоја наредна година после втората година до 5тата година кога се очекуваат 70% од приходи од казни од приходите остварени во првата година.

Во проектот се очекува приватниот партнер целосно да го финансира уредувањето на јавните површини, набавка на потребна опрема за управување

на системот, набавка на пајак возила, опрема за вработените, наплатата како и организирање на депото за отстранетите возила со пајак.

За таа потреба претпоставени се следните трошоци како во наредните табели.

- **Инвестициони трошоци во евра²**

Предмер пресметка	Вредност во евра
Пајак возила (1)	100,000
Софтвер за зонско паркирање	50,000
Опрема за вработени (33)	10,041
PD уреди (9)	23,155
Лисици (63)	4,126
Вертикална и хоризонтална сигнализација	7,600
Call центар	5,000
Депо за отстранети возила со пајак (куќичка, фискален апарат, автоматски систем со рампа и ХТЗ опрема)	25,000
Земјиште за Депо	45,000
Вкупно	269,922

За бројот на **пајак возила** оценка на стручните служби од општина Кавадарци е да се набави најмалку едно возило.

За **број на вработени** се зема на секои 100 паркинг места по еден вработен во две смени по еден. На ова се додава 30% режија во кои влегуваат и вработени во Call центарот. Се земаат во предвид и 4 вработени за пајак возилата во две смени и двајца вработни во депо. Оваа бројка се множи со 20% резерва. Вкупно оценета потреба од број на вработени се 33 вработени. **PD уреди** се потребни на секои 100 паркинг места по еден плус резерва од 10%. **Лисици** се земени како бројот на вработени плус 30 резерва. **Вертикална и хоризонтална сигнализација** е земена по 400 евра за секое од 19-те зонски места. **Call центарот** е во вредност од 5,000 евра. **Депото** каде ќе се отстрануваат возилата со пајакот е предвидено да има куќичка, фискален апарат, автоматски систем со рампа за влез и излез и ХТЗ опрема со предвидена вредност од 25,000 евра. **Земјиштето за депото** е предвидено да биде откупено од страна на приватниот партнер и е земена конзервативна вредност од 30 евра по м² за предвидени потребни 1500 м².

Потребните градежни работи за ставање во функција на зонското паркирање е обврска на јавниот партнер.

- **Работење и одржување во евра (годишно)³**

Плати и придонеси	127,742
-------------------	---------

² Согласно искуствата во Град Скопје и оценки на стручните служби во општина Кавадарци.

³ Просечна годишна бруто плата по работник од 240,000 денари. Тековно и инвестициско одржување е проценето на 2% од вкупната инвестиција годишно. Потрошувачката на пајак возилото е земена на 20 литри на 100 км. Оценка е дека едно возило ќе помине дневно 50 км. Надомест за плац за Депо е земено како за најскап надомест од 20 евра за м². Вкупно предвидено 3000м².

Тековно и инвестиционо одржување	5,398
Гориво за пајак возила	7,436
Обележување (зимско и летно)	4,000
Вкупно	144,576

- **Друго**

Амортизација ⁴ Пондерирана просечна 16%	32,391
Осигурување (во евра годишно) ⁵	2,699
Данок на добивка	10%
ДДВ	18%
Комунална такса	10%
Инфлација (плати, гориво, опрема за вработени, лисици, ПД уреди)	2%

Остатокот од вредност на средствата и опремата од амортизацијата не е земена во предвид бидејќи приватниот партнер ја префрла целата опрема на јавниот партнер.

- **Финансиски трошоци**

Висина на кредит (евра)	269,922
Годишна каматна стапка ⁶	10%

- **Традиционален модел версус концесиски или ЈПП модел за имплементација на проектот**

За разлика од класичните „набавки“ на инфраструктурни проекти и јавни услуги, концесија или ЈПП подразбира дека приватниот сектор може да има различно ниво на учество во одржувањето, работењето и управувањето, изградбата, развојот и финансирањето на инфраструктурата, односно во давањето на јавни услуги. Ова значи дека јавните услуги кои традиционално се вршат од страна на јавниот партнер, за одреден период на време, се пренесуваат и се вршат од страна на приватниот партнер, или пак истиот се вклучува во вршењето на јавните услуги од страна на јавниот партнер, најчесто преку изградба и одржување на инфраструктурни објекти потребни за давање на јавни услуги, или пак во одделни случаи со давање на споредни услуги во функција на јавните услуги, односно преку друг вид на соработка, за одредена добивка или корист, односно надомест кој го плаќа јавниот партнер.

Концесија или ЈПП ќе и овозможи на општина Кавадарци наместо еднократно капитално издвојување за овој проект јавните паркинзи да ги добие во владение по изминување на определен период (10 години) од страна на приватниот партнер. Приватниот партнер е тој кој ќе го реализира проектот т.е. ќе го финансира уредувањето на јавните површини (одбележување и сигнализација),

⁴ Согласно Уредбата за начинот на користење на амортизацијата, односно отписот на вредноста на нематеријалните и материјалните средства и за номенклатурата на средствата за амортизација и годишните амортизациони стапки (Службен весник на Р.М.број 64/2002; 98/2002 и 10/2008 година).

⁵ 1% од инвестициските трошоци.

⁶ Информацијата е љубезност од една банка во Македонија (како за А кредитен рејтинг клиент).

набавка на потребна опрема за управување на системот, набавка на пајак возила, опрема за вработените, како и наплатата.

Од приватниот партнер би се очекувало да го финансира уредувањето на јавните површини, набавка на потребната опрема за управување на системот, набавка на пајак возила, опрема за вработените, наплатата.

Од приватниот партнер ќе се очекува и:

- Зголемена ефикасност (намалени трошоци во проектниот животен циклус) бидејќи приватниот партнер ќе биде заинтересиран за смалување на трошоците за време на целиот период на операционализација на проектот. Тоа ќе влијае за поголема конкурентност преку пократок рок на договор со јавниот партнер општина Кавадарци,
- Побрза имплементација на проектот: со оглед на тоа што стартување на проектот е обврска на приватниот партнер, приватниот партнер е мотивиран работите да ги изведе во што пократок временски рок за да почне наплатата од паркирање,
- Подобро управување: со пренесувањето на обврската за давање јавни услуги на приватниот партнер, јавниот партнер се јавува повеќе во улога на регулатор и се насочува на активности кои се однесуваат на планирање, уредување и контрола, наместо секојдневно давање на јавни услуги.

Овие очекувања всушност се и рамка за определување на критериумите за избор на најповолен приватен партнер за овој проект.

Приоритети на општина Кавадарци и модели на концесија

Приоритетите на општина Кавадарци со овој проект се:

- воспоставување на зонско паркирање на јавни површини (отворени паркинзи);
- набавка на опрема за давање на услуги на паркирање од страна на приватниот партнер (концесионерот);
- создавање на услови за паркирање со цел за поуспешување на режимот на сообраќајот;

III. ПРАВНА АНАЛИЗА

Правните аспекти на проектот се презентирани преку анализа на правната рамка за изградба и одржување на јавниот простор за паркирање, како и со објаснувањето на можниот моделот на јавно приватно партнерство што може да се примени во конкретниот проект.

Анализата на правната рамка, покрај Уставот на Република Македонија, ги содржи и следните законски прописи:

- Закон за локалната самоуправа;
- Закон за комуналните дејности;
- Закон за комуналните такси;
- Закон за сопственоста и другите стварни права;
- Закон за јавните патишта;
- Закон за градење;
- Закон за просторно и урбанистичко планирање; и
- Закон за концесии и јавно приватно партнерство

Правна рамка за изградба и одржување на јавниот простор за паркирање

Закон за локалната самоуправа

Уставните амандмани од 2001 година создадоа услови за децентрализација и реформи во локалната самоуправа, кои во 2002 година резултираа со донесување на нов Закон за локалната самоуправа (Сл. Весник на РМ бр. 5/02). Овој закон создаде нормативни претпоставки за отпочнување на процесот на децентрализација, кој, меѓу другото, значеше значително зголемување на надлежностите на единиците на локалната самоуправа. Покрај дотогашните надлежности, на локално ниво се пренесуваат и нови надлежности кои се однесуваат на вршењето на јавните услуги (стопански и нестопански) од локално значење и за кои единиците на локалната самоуправа можат да основаат јавни служби (јавни претпријатија и јавни установи), што во праксата и најчесто се случува.

Согласно член 20 од Законот за локалната самоуправа, општините, во рамките на законот, во согласност со начелото на супсидијарност, имаат право на своето подрачје да ги вршат работите од јавен интерес од локално значење, што не се исклучени од нивна надлежност или не се во надлежност на органите на државната власт.

Според член 21 став 2 од овој закон, општините **самостојно**, во рамките на законот, **ги уредуваат и вршат работите** од јавен интерес од локално значење, утврдени со овој или друг закон и се одговорни за нивното вршење.

Спектарот на надлежности на единиците на локалната самоуправа е дефиниран со одредбите на член 22 од Законот. Согласно наведениот член, општините, меѓу другото, во рамките на комуналните дејности, **се надлежни и за изградба и одржување на јавниот простор за паркирање**, уредувањето и организирањето на јавниот локален превоз на патници.

За извршување на јавните услуги од локално значење, како што е погоре спомнато, општините, согласно член 24 од Законот можат да основаат јавни служби, во согласност со закон, или **да го делегира вршењето на одредени работи од јавен интерес од локално значење на други правни или физички**

лица, врз основа на договор за извршување на работи од јавен интерес, во согласност со закон.

И во двата случаи општините се супсидијарно одговорни за извршување на јавните услуги.

Закон за комуналните дејности

Законот за комуналните дејности (Сл. Весник на РМ бр. 45/97, 23/99, 16/04 и 5/09), претставува рамковен закон со кој се уредуваат видовите на комуналните дејности, основните услови и начинот на вршење на комуналните дејности, финансирањето на комуналните дејности, како и други прашања од значење за комуналните дејности, кои со Законот се прогласени како дејности од јавен интерес (член 1 и 2). Посебните услови и начинот на вршење на комуналните дејности уредени се со посебните секторски закони, односно со актите на општините.

Во членот 3 од Законот, утврдени се видовите на комунални дејности. Во таа смисла, во точката 13 како комунална дејност, од надлежност на општините е утврдено и **одржувањето и користењето на јавниот простор за паркирање** под што се подразбира одржување на просторот и објектите и давање на соодветни услуги.

Согласно членот 6 од Законот, посебните услови и начинот на вршење на комуналните дејности, освен дејностите што таксативно се изземени, се уредуваат со посебни, секторски закони. Комуналните дејности чии посебни услови и начин на вршење на дејностите не се уредуваат со закон, се предмет на уредување на актите на општините, односно градот Скопје.

Според член 7 став 1 од Законот, општината, односно Градот Скопје е должна да донесе одлука за комунален ред и мерки за нејзино спроведување. Според ставот 2 на овој член, под комунален ред во смисла на став 1 од овој член, се подразбира поблиско уредување на односите и начинот на вршење на комуналните дејности меѓу корисниците и давателите на услугите.

Комуналните дејности, согласно Законот за комуналните дејности, може да се вршат со основање на јавни претпријатија за комунални дејности, или со **давање концесија односно дозвола за вршење на комунални дејности, на начин и под услови утврдени со секторските закони, а во согласност со процедурите утврдени со законот со кој се уредуваат концесиите.** Доколку комуналните дејности ги вршат домашни и странски физички или правни лица, истите се должни да обезбедат трајно и квалитетно вршење на комуналните дејности, како и одржување на објектите и опремата на комуналната инфраструктура во функционална состојба.

Закон за комуналните такси

Согласно член 3 став 1 алинеја 8 од Законот за комуналните такси („Сл. Весник на РМ,, бр. 61/2004, 64/2005, 92/2007 и 123/2012) комунална такса се плаќа за користење на простор за паркирање на патнички моторни возила, товарни моторни возила и нивните приколки и автобуси, што за таа цел ќе ги **определи** општината. Согласно Тарифата за комуналните такси, во тарифниот број 8 во ставот 1 е утврдено дека за користење на просторот за паркирање на патнички моторни возила, товарни моторни возила, автобуси и приколки на јавни паркиралишта се наплаќа комунална такса во висина од 10% до 20% од цената на наплатената услуга за користење на просторот за паркирање.

Висината на комуналните такси во рамките утврдени со Тарифата, со одлука треба да ја утврди советот на општина Кавадарци.

Закон за јавните патишта

Во Законот за јавните патишта („Сл. Весник на РМ,, бр. 84/2008, 52/2009, 114/2009, 124/10, 23/11 и 53/11) **дефиниран е поимот на јавно паркиралиште** како посебно уреден и одбележан простор наменет за паркирање на определен вид на возила. Јавните паркиралишта можат да бидат надвор од површините опфатени со патиштата или улиците или на самите патишта и улици.

Меѓутоа, планирањето, проектирањето, изградбата, реконструкцијата и одржувањето на јавните паркиралишта, како и управувањето со истите не е уредено поблиску со наведениот закон, што подразбира дека овие прашања се оставени да ги уредат самите општини со своите прописи, во согласност со позитвните законски прописи, како на пример, во согласност со прописите за градење и просторно и урбанистичко планирање.

Идентификација и анализа на сопственичко правните односи поврзани со објектот на јавно приватното партнерство/концесијата

Устав на Република Македонија

Согласно член 56 став 1 од Уставот на Република Македонија, сите природни богатства на Републиката, растителниот и животинскиот свет, добрата во **општа употреба** (паркинзите) како и предметите и објектите од особено културно и историско значење определени со закон **се добра од општ интерес за Републиката** и уживаат посебна заштита.

Добра во општа употреба, као добра во општ интерес, **претставуваат и паркинзите**, односно јавниот простор за паркирање.

Закон за сопствености и други стварни права

Стварите кои врз основа на Уставот или со посебни закони се прогласени за ствари од **општ интерес за Републиката**, согласно член 16 став 2 од Законот за сопствености и други стварни права („Сл. Весник на РМ,, бр 18/01, 92/08, 139/09

и 35/10) можат да бидат предмет на правото на сопственост на државата односно на физички и правни лица.

Анализа на законската рамка за градење

Со оглед дека на некои улици предвидени за зонско паркирање се очекува и се предвидува изведување на градежни работи, на планирањето, изградбата, реконструкцијата и инвестиционото одржување се применуваат прописите за градење и просторно и урбанистичко планирање (Закон за градење и Закон за просторно и урбанистичко планирање).

Според член 57 Законот за градење („Сл. Весник на РМ., бр. 38/2012 – пречистен текст и 144/12, 25/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14 и 115/2014) постојат градби од прва и втора категорија. Јавните паркиралишта (од затворен тип) се наведени како **градби од втора категорија** за кои одобрение за градба, согласно член 58 од цитираниот Закон, издава градоначалникот на општината.

Анализа на законската рамка за јавно приватно партнерство

Закон за концесии и јавно-приватно партнерство

Правната рамка за јавно-приватно партнерство содржана е во Законот за концесии и јавно-приватно партнерство (во натамошниот текст: Закон)⁷ со кој се уредува доделувањето на концесија на добра од општ интерес и **договор за воспоставување на јавно приватно партнерство (ЈПП)**, правната заштита за секое лице кое има или имало интерес за добивање на таков договор и кое ризикувало или ризикува да биде оштетено во постапката за доделување на таков договор, како и други прашања во врска со концесиите на добра од општ интерес и договорите за воспоставување на јавно приватно партнерство.

Согласно Законот, сите договори за воспоставување на ЈПП во кои јавните партнери (централната или локалната власт, јавните препријатија, јавните установи и другите правни лица определени со Законот) доделуваат договори на приватните партнери **мора да бидат доделени** во согласност со начелата на транспарентност, недискриминација, пропорционалност, ефикасност, еднаков третман и меѓусебно признавање.

Субјекти на ЈПП

Како концеденти можат да се јават Република Македонија, општините и градот Скопје, додека како јавни партнери, покрај Република Македонија, општините и градот Скопје, можат да се јават и

- јавните претпријатија, јавните установи, трговските друштва основани од Република Македонија, општината, градот Скопје и општините во градот Скопје и друштва врз кои државата или органите на општината, градот Скопје и општините во градот Скопје имаат директно или индиректно влијание преку сопственоста над нив, односно поседуваат поголем дел од

⁷ Закон за концесии и јавно-приватно партнерство (Сл. весник на РМ бр.06/2012).

капиталот на друштвото, имаат мнозинство гласови на акционерите/содружниците и именуваат повеќе од половина од членовите на управниот или надзорниот одбор, односно органите на управување на друштвото; и

- други правни лица кои согласно закон вршат јавни овластувања во делот на вршењето на јавните овластувања.

Како приватни партнери можат да се јават домашни или странски физички и правни лица.

Модели на ЈПП

Законот, зависно од намената на средствата за надоместување од страна на јавниот партнер за обезбедување на јавна работа и/или јавна услуга, како и распределбата на клучните постојни ризици, воспоставува четири основни модели на ЈПП, и тоа:

1. Концесија за јавна работа, или
2. Концесија за јавна услуга, или
3. Договор за јавна набавка на работа, или
4. Договор за јавна набавка на услуга.

Предлог модел за реализација на проектот

Концесија за јавна услуга

Моделот кој се предлага за реализација на проектот е концесија за јавна услуга. Концесијата вклучува елементи и на работа и на услуга, но со оглед дека работата што треба да се изведе е главен предмет на договорот, моделот кој се предлага, согласно член 6 од од Законот за концесии и јавно приватно партнерство, ги има одбележјата на концесија за јавна услуга.

Табела. Основни карактеристики на предложениот модел

КОНЦЕСИЈА ЗА ЈАВНА УСЛУГА	
Финансирање и набавка на опрема за вршење на концесиската дејност	Обврска на концесионерот е да изврши набавка на пајак возило, софтвер за управување со систем за зонско паркирање, ПД уреди за зонско пракирање, лисици, вертикална и хоризонтална сигнализација, „call center,, и друга опрема потребна за функционирање на паркинзите, како и зимско и летно обележување.
Стопанисување/вршење на концесиската дејност	Се предлага паркинг местата да бидат на јавните површини: улиците и тротоарите, односно од отворен тип. Со паркинзите ќе стопанисува концесионерот.

		<p>Стопанисувањето со паркинзите (давањето на соодветни услуги и одржувањето на просторот и објектите) е право и обврска на концесионерот. Покрај паркинзите, концесионерот ќе ја стопанисува и пајак службата за отстранување на непрописно паркираните возила.</p> <p>Концесионерот ќе има право и обврска да ги оперира и сите други нови јавни паркинзи кои за време на концесискиот договор ќе бидат определени од општина Кавадарци како јавни паркиралишта – паркинзи од отворени или паркинзи од затворен тип.</p>
Времетраење концесијата	на	Се предлага концесискиот период да не изнесува повеќе од 10 години.
Поврат инвестицијата	на	Поврат на вложените финансиски средства, вклучувајќи и „разумна,, заработувачка, концесионерот ќе оствари на тој начин што услугите за паркирање ќе ги наплаќа од крајните корисници на услугите (граѓаните), по однапред определена тарифа, односно ценовник.
Концесиски надоместок		<p>Концесионерот ќе му плаќа на Концедентот: општина Кавадарци, концесиски надоместок во апсолутен износ, чија висина ќе биде предмет на евалуација на понудите.</p> <p>Концесионерот ќе му плаќа на Концедентот, општина Кавадарци, концесиски надоместок, и за сите други нови јавни површини кои за време на концесискиот договор ќе бидат определени од општина Кавадарци како јавни површини за паркирање. Висината на овој надоместок ќе се определи со процентуално зголемување на основниот концесиски надоместок, сразмерно на зголемувањето на јавните површини за паркирање.</p> <p>Во случај на намалување на бројот на паркинг места, сразмерно ќе се намали и концесискиот надоместок кој Концесионерот ќе и го плаќа на општина Кавадарци.</p>
Трансфер		Концесионерот, по истекот на концесискиот период, ја пренесува опремата и другата

	инфраструктура потребна за вршење на концесиската дејност на концедентот: општина Кавадарци.
--	--

Постапки за доделување на договорот за воспоставување на ЈПП

Доделувањето на договори за воспоставување на ЈПП се врши по пат оглас кој се организира и спроведува како:

- Отворен повик;
- Ограничен повик;
- Конкурентен дијалог; и
- Постапка со преговарање со претходно објавување на оглас.

За реализација на концесискиот проект се предлага постапката за доделување на договорот да се спроведе како отворен повик.

IV. ОПШТИНА КАВАДАРЦИ⁸

Територијата на општина Кавадарци се простира на подрачјето на средното Повардарје и делот на Црноречието од браната Тиквеш со сливот на релата Вардар па се до македонско-грчката граница и зафаќа поголем дел од Тиквешката Котлина. Во општина Кавадарци според пописот од 2002 година живеат 38.391 жители. Површината на општината изнесува 1.021 м² и е во редот на поголемите општини во Македонија. Во рамките на Кавадарци постојат 39 населени места кои се разликуваат според географската разместеност. Градот се наоѓа на 230-270м надморска височина. Областа Тиквеш е изложена на влијанието на медитеранската и континентално-медитеранска клима.

V. ИДЕНТИФИКАЦИЈА НА РИЗИЦИ И НИВНА ЕВАЛУАЦИЈА

Идентификација и евалуација на ризици

Ќе ги земеме во предвид следниве ризици со нивна оценета веројатност и влијание:

Табела 5. Оценети ризици за проектот, нивна оценета веројатност и влијание.

Ризик	Веројатност*	Влијание/ Интензитет**	Клуч
дизајнирање (тендер и квалитет),	4	3	12
политички ризик	4	4	12

⁸ Види повеќе на: <http://kavadarci.gov.mk/>.

оперирање и одржување (квалитет)	2	2	4
комерцијален (пониски приходи од оценетите)	3	3	9
каматни стапки (макроекономски ризици)	3	3	9
избор на приватен партнер (мал број на понудувачи)	2	4	8
ризик од приватниот партнер (ако стане несолвентен или поради други причини е принуден да се повлече од договорот)	2	2	4

*Множител од 1 до 4.

**Множител од 1 до 4.

Бодовите кои им се доделуваат на ризиците, може да ни помогнат во дефинирањето на видот на ризиците, и тоа:

X: карактеристичен ризик (тоа е ризик кој веќе постои во опкружувањето)

Y: резидуален ризик (тоа е ризик кој останува и понатаму, иако е превземена акција врз него)

Z: целен ризик (степен на ризик кој е прифатлив).

Табела 6. Бодови на ризик и видови на ризик

Бодови на ризик	
9 – 16	висок/карактеристичен ризик
5 – 8	среден/резидуален ризик
1 – 4	низок/целен ризик

Табела 7. Препорачани дејства, според скалилото на ризик (доделените бодови).

Веројатност	Клуч	Дејство
мошне веројатно	9-16	неприфатливо ниво на изложеност на ризикот, кој бара постојан и активен мониторинг како и мерки кои треба да се применат со цел намалување на изложеноста
веројатно	5 – 8	Прифатливо ниво на изложност на ризикот и предмет на редовни и активни мониторинг мерки
малку веројатно	3 – 4	Прифатливо ниво на изложеност на ризик, предмет на редовен пасивен мониторинг
мошне малку веројатно	1 – 2	Прифатливо ниво на изложеност на ризик, предмет на периодичен пасивен мониторинг

Табела 8. Матрица за евалуација на ризиците.

Множител	Рангирање на ризикот					
4	Веројатност	мошне високо мошне веројатно	4	8	12	16
3		висока веројатно	3	6	9	12
2		средна малку веројатно	2	4	6	8
1		ниска многу малку веројатно	1	2	3	4
			ниско минорно	средно значително	високо сериозно	многу високо мошне сериозно
		влијание/интензитет				
		Множител	1	2	3	4

Табела 9. Евалуација на ризици за проектот.

Ризик	Вид на ризик	Препорачани дејства
дизајнирање (тендер и квалитет), политички ризик	Висок	Неприфатливо ниво на изложеност на ризикот, кој бара постојан и активен мониторинг како и мерки кои треба да се применат со цел намалување на изложеноста
комерцијален (пониски приходи од оценетите)	Висок	
каматни стапки (макроекономски ризици)	Висок	
избор на приватен партнер (мал број на понудувачи)	Среден	
оперирање и одржување (квалитет)	Низок	Прифатливо ниво на изложеност на ризикот и предмет на редовни и активни мониторинг мерки
ризик од приватниот партнер (ако стане несолвентен или поради други причини е принуден да се повлече од договорот)	Низок	

Дистрибуција и моделирање на ризици

На следнава табела се прикажани идентификуваните ризици, нивната дистрибуција на соодветниот партнер кој најефикасно може да ги управува и можните акции за ублажување на нивното влијание.

Табела 10. Матрица на дистрибуција на ризици

Опис на последицата од идентификувањето на ризикот	Вид на ризик	Акции за ублажување	Дистрибуција на ризик	Влијание за финансиска анализа
дизајнирање (тендер и квалитет), Општина Кавадарци нема искуство во дизајнирање на тендер за вакви ЈПП проекти. Можно е поради низок квалитет на тендерот да се појави слаб интерес на квалитетни и сериозни приватни партнери.	Висок	Да се организира средба со потенцијални приватни партнери. Да се разгледаат и други искуства од земјата Да се ангажираат надворешни експерти – трансакциони советници за ЈПП Да се внимава на соработката и координацијата со сообраќајната полиција и комуналниот инспекторат	Општина Кавадарци / Приватен партнер	Дополнителни трошоци и доцнења Неостварување на партнерството
политички ризик	Висок	Да се обезбеди нацрт договор за време на тендерската постапка Цената/тарифникот за паркирање не се менува за време на ЈПП договорот освен ако не е уредено во ЈПП договорот	Општина Кавадарци	Раскинување на договорот
комерцијален (понижок волумен на приходи од оценетите) овој ризик е комплетно менаџиран од приватниот партнер	Висок	Подобро планирање на побарувачката Постои сообраќајна студија со соодветни мерења	Приватен партнер	Намалена исплатливост и атрактивност
каматни стапки (макроекономски ризици)	Висок	Подобро планирање на проектот за да се добие поволна каматна стапка	Приватен партнер	Зголемување на трошоците за

овој ризик е комплетно менаџиран од приватниот партнер				приватниот партнер
избор на приватен партнер (мал број на понудувачи)	Среден	Истражување на пазарот - да се објави барање за изјавување на интерес (Информативни средби со потенцијални приватни партнери) Квалитетна тендерска документација Доволно време за подготовка на тендерска документација за приватниот партнер	Општина Кавадарци	Дополнителни трошоци и доцнења
оперирање и одржување (квалитет) во договорот за концесија треба да е прецизно дефиниран квалитетот за одржување и оперирање.	Низок	Точна спецификација на барањата во договорот План и чек листи за надзор, мониторинг и евалуација Инволвирање на експерти Можност да се замени приватниот партнер со друго правно лице	Приватен партнер	Дополнителни трошоци
ризик од приватниот партнер (ако стане несолвентен или поради други причини е принуден да се повлече од договорот)	Низок	Претквалификација Квалитетен договор Координација помеѓу Општина Кавадарци и приватниот партнер и трети страни во успешно воспоставување на контрола и почитување на казнени одредби. Сообраќајна полиција, комунален инспекторат, приватен и јавен партнер.	Општина Кавадарци /Приватен партнер	Дополнителни трошоци и доцнења

VI. ЕКОНОМСКО ФИНАНСИСКА АНАЛИЗА

Финансиско економска анализата е направена во согласност со ЕУ Водичот *Guide to Cost-benefit Analysis of Investment Projects for ERDF, Cohesion Fund and ISPA*. Целта е да се види дали концесија за јавна услуга е поповолна опција од опцијата општината сама да го гради и оперира проектот преку задолжување.

Финансиско економска анализата се базира на трошоците и корисностите за дефинираниот период од 10 години кои се изразени во парични единици-евра. Корисник во овој контекст е општина Кавадарци која е одговорна за давање на јавни услуги кон граѓаните.

Финансиската анализа на проектот вклучува анализа на директните трошоци и корисности. Економската анализа на проектот ги вклучува и индиректните трошоци и корисности.

Табела 11. Економски претпоставки кои се користени во кост бенефит анализата.

Претпоставки	Вредност
Животен циклус на проектот (апроксимативна оценка)	10 години
Финансиска дисконтна стапка-ФДС ⁹	8
Економската дисконтна стапка-ЕДС ¹⁰	8

Финансиска интерна стапка на рентабилност-ФИСР и Финансиска нето сегашна вредност-ФНСВ е користена за пресметка на финансискиот принос. Економска интерна стапка на рентабилност-ЕИСР и Економска нето сегашна вредност-ЕНСВ е користена за пресметка на економскиот принос. За нивна пресметка се користени сите планирани инвестициони трошоци и трошоци за оперирање и одржување, а се поврзани за проектот. Бидејќи пресметките се изразени во цврста валута-во евра не е земена во предвид инфлацијата.

Претпоставен животен век на проектот е апроксимативно 10 години (2015-2024). Една година (2014 година) е предвидена за тендерската постапка, преговорите со приватниот партнер и за потпишување на договорот и извршување на градежните работи, а користите се предвидува да започнат 2015 година.

⁹ Пондериран просек на трошок за капитал (WACC) за Македонија е пресметан на 7,9 па согласно ЕУ водичот за кост бенефит анализи за инвестиции можеме (WACC) да ја искористиме за финансиска дисконтна стапка-ФДС за Македонија за овој проект т.е. ФДС=8%.

¹⁰ Економска дисконта стапка согласно ЕУ водичот за кост бенефит анализи за ЕУ кохезионите земји е 5,5% и е повисока за 0,5% поени споредена со финансиската дисконта стапка, а за останатите ЕУ земји е 3,5%. Од тука за економската дисконтна стапка-ЕДС ќе усвоиме ЕДС=8%.

Во анализата нема да направиме соодветни корекции за екстерналиите и за ризиците бидејќи е тешко да се квантифицираат, а ефектите од можните ризици ќе бидат анализирани преку анализа на сензитивност на критични варијабли како и преку поконзервативни претпоставки.

Трошоци за инвестиции, трошоци за оперирање и одржување и приходи од исполнување на дејноста¹¹

Табела 12. Индикатори за проектот¹²

Индикатор	Вредност
ФИСР	+26,43%
ФНСВ	+257,991 евра
ЕИСР	+57,01%
ЕНСВ	+772,473 евра

Од табелата се гледа дека финансиската анализа покажува дека проектот е атрактивен бидејќи ФИСР (26,43%) е повисок од ФДС (8%), а и од економски аспект е атрактивен бидејќи ЕИСР (57,01%) е повисок од ЕДС (8%).

Се поставува прашањето при кој концесиски надомест проектот е на граница на атрактивност за приватниот партнер. Проектот е на граница на исплатливост при концесиски надомест од приватниот за јавниот партнер од нешто повеќе од 46,000 евра годишно (ФИСР од 7.92%). Затоа еден критериум за избор на приватен партнер треба да е концесискиот надомест кој приватниот партнер ќе го плаќа на јавниот партнер.

Проектот се исплаќа после четвртата година ако ги земеме во предвид профитот по оданочување и оперативните трошоци и каматите. **Отука и се наметнува и вториот критериум за избор на приватен партнер, а тоа е времетраењето на концесијата.**

Заклучуваме дека проектот е исплатлив и кога општина Кавадарци сама би го спроведувала проектот преку задолжување. Проблемот е што кредитоспособноста на општина Кавадарци не е испитана, а за проектот не може да се издвојат сопствени средства од буџетот на општина Кавадарци. Исто така, проектот е доволно исплатлив и атрактивен за да се влезе во ЈПП или концесија и да се ослободи фискален простор за општина Кавадарци да имплементира други приоритетни проекти преку сопствениот буџет или преку задолжување.

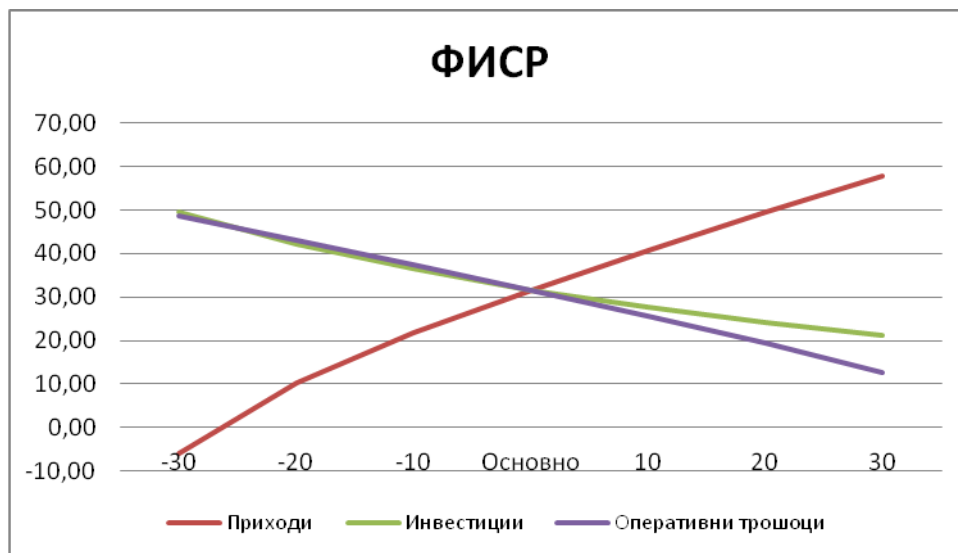
Анализа на сензитивност

Анализата на сензитивност е направена на финансиската анализа и тоа на влијанието на ФИСР при одредена процентуална промена на контролните

¹¹ Види анекс.

¹² Види анекс за пресметките

варијабли (само една контролна варијабла се менува додека сите останати остануваат исти). Како контролни варијабли се земени: Вкупните приходи, Трошоци за инвестиции, Трошоци за одржување и Каматната стапка за кредит:

Слика 1. Спајдер дијаграм од анализа на сензитивност

Од сликата можеме да заклучиме дека критични варијабли за проектот се трите варијабли: висината на инвестициите, приходите и одржувањето. Сите варијабли се со голема сензитивност за исплатливоста на проектот мерена преку ФИСР и затоа проектот треба внимателно да се следи од страна на јавниот партнер но и партнерската улога на оваа концесија има исклучително влијание за да се намалат ризиците по приходите и одржувањето. Сепак најмала сензитивност има висината на инвестициите кои би требало да се зголемат за скоро 2 пати за проектот да биде на граница на исплатливост, што е малку веројатно.

Вредноста на праг (switching value)¹³ за приходите е кога тие би се намалиле за нешто повеќе од 20%. Вредноста на праг за одржувањето е кога тие би се зголемиле за повеќе од 40%. Сепак бевме доста конзервативни во оценка на приходите кога ги намаливме во првите три години како и со оценката дека во секоја година сите приходи би се наплатувале во висина од 80% од планираното.

Табела 13. Сензитивност на висина на каматна стапка

Каматна стапка	10	15	20
ФИСР	26.43	22.20	17.76

Проектот не е сензитивен на условите на кредитирањето мерени преку висината на каматната стапка.

¹³ Switching value или вредност на праг е онаа вредност на варијаблата (во нашиот случај висина на приходите) при која проектот е на граница на исплатливост.

Од вредностите на ИСР, може да заклучиме дека проектот е исплатлив и атрактивен за приватниот партнер. Проектот е доста сензитивен на висината на одржувањето и на приходите. Проектот е со мала веројатност да биде неисплатлив бидејќи имавме конзервативен пристап во оценките за приходите и за расходите.

VII. КОМПАРАТОР НА ЈАВЕН СЕКТОР-КЈС И ОЦЕНКА НА ВРЕДНОСТ ЗА ПАРИ-ВзП

Со инволвирањето на приватниот партнер преку мотивацијата за профит се очекува зголемување на ефективноста од проектот како и поголема свесност за пазарот. Секако дека, имајќи ги во предвид сите ризици за кои зборувавме досега, приватниот партнер ќе направи се за да го заштити својот капитал и да го употреби ефективно со соодветен принос.

За да може да се оцени таа очекувана предност од страна на приватниот партнер треба објективно да се спореди со ситуацијата доколку тие средства се управувани од страна на општината и на тој начин да се види дали има соодветна вредност-за-пари – ВзП. Во таа оценка помага компараторот за јавен сектор-КЈС кој врши оценка на трошоците (за капитал, оперирање и одржување и режија) прилагодени за соодветни ризици доколку средствата се управувани од јавниот сектор.

КЈС треба:

- Да е прикажан како НСВ на трошоци согласно усвоената дисконтна стапка,
- Треба да се базира на слични проекти, доколку е тоа можно,
- Неутрален во смисла на финансиска предност поради сопственост на средството од страна на било кој партнер,
- Колку што е можно пореално да се оценат вредноста на материјалите и ризиците (доколку е можно).

Оценка на вредност за пари – ВзП

Пресметка на основен КЈС

Основен КЈС е пресметан од оценетата предмер пресметка и содржи¹⁴.

Табела 14. Трошоци за општина Кавадарци доколку сама го спроведе проектот или го спроведе проектот преку концесија за услуга.

Доколку општина Кавадарци го спроведе проектот	Доколку општина Кавадарци договори концесија за услуга
Инвестирање	Плати (надзор и мониторинг—еден

¹⁴ Види анекс.

Плати Одржување Осигурување Финансиски трошоци	вработен)
---	-----------

Табела 15. Пресметка на вредност за пари – ВЗП¹⁵ (НСВ за 10 години во евра).

	Пресметка	Вредност
А	Основен КЈС	1,118,215
Б	КЈС прилагоден за ризици	1,118,215
В	ЈПП	26,840
Г	Вредност за пари = Б - В	1,091,374

Од табелата се гледа дека вкупните кумулативни дисконтирани трошоци доколку општина Кавадарци сама го спроведе проектот (1,118,215 евра) се поголеми од вкупните кумулативни дисконтирани трошоци доколку општина Кавадарци влезе во ЈПП (26,840 евра). Од тука излегува дека ЈПП преку ДФИОТ дава добра вредност за парите за овој проект во висина од 1,091,374 евра.

VIII. ОПШТИ ЗАКЛУЧОЦИ И ПРЕПОРАКИ

Анализа на законитоста и изводливоста на доделувањето на договорот за концесија/јавно приватно партнерство

Од претходно цитираните одредби на Законот за локалната самоуправа и Законот за комуналните дејности, **не е спорно дека општина Кавадарци** може давањето на услуги на паркирање да го организира на начин што ќе додели договор за воспоставување на јавно приватно партнерство за организирање и давање услуги на паркирање, според моделот: концесија за јавна услуга.

Претходни прашања и препораки:

Од страна на Советот на општина Кавадарци, потребно е да се донесат следните акти:

1. Одлука за јавните паркиралишта од значење за општина Кавадарци.

Со оваа одлука треба да се определат јавните паркиралишта и површини од значење за општина Кавадарци за јавна употреба за паркирање на возила (јавни паркиралишта) и да се уреди начинот на користење и одржување на јавните паркиралишта, надзорот над паркирањето и други прашања од значење за паркирањето.

¹⁵ Види анекс за пресметките

Со Одлуката, задолжително треба да се предвиди:

- можност општина Кавадарци јавните паркиралишта од значење за општина Кавадарци и вршењето на дејноста паркирање на површината на истите да ги даде на други субјекти под концесија или јавно приватно партнерство, во согласност со соодветните прописи, во случајов согласно Законот за концесии и јавно приватно партнерство; и
- со посебен акт во вид на **решение**, Советот на општина Кавадарци да ја утврди мапата на пракинзите, нивниот број и зоните;
- со посебен акт во вид на **решение**, Советот на општина Кавадарци да ја утврди цената на услугите за пракирање;
- во случај на концесија или ЈПП, во **одлуката** да се пропиште дека начинот на усогласување на цената ќе се уреди со договорот за ЈПП.

Можен текст на Одлуката:

Врз основа на член 36 од Законот за локалната самоуправа, (“Службен весник на РМ” број 5/02) и член _____ од Статутот на општина Кавадарци, Советот на општина Кавадарци на _____ седница, одржана на _____ година донесе

О Д Л У К А

за јавните паркиралишта од значење за општина Кавадарци

Општи одредби

Член 1

Со оваа одлука се определуваат јавни паркиралишта и површини од значење за _____ за јавна употреба за паркирање на возила (во натамошниот текст: јавни паркиралишта) и се уредува начинот на користење и одржување на јавните паркиралишта, надзорот над паркирањето и други прашања од значење за паркирањето.

Член 2

(1) Јавните паркиралишта се користат од страна на физички или правни лица (во понатамошниот текст: корисници) за паркирање на патнички моторни возила, автобуси, товарни и приклучни возила, мотоцикли, камп и други видови на приколки.

(2) Како корисник на паркиралиштето, во смисла на оваа одлука, се смета возачот или сопственикот на возилото доколку возачот не е идентификуван

Член 3

(1) Изградбата, одржувањето и користењето на јавни паркиралишта од значење за општина Кавадарци и давањето на услуги на паркирање се во надлежност,

односно се работи од јавен интерес од локално значење за општина Кавадарци..

(2) Работите од став 1 на овој член Советот на општина Кавадарци може да ги даде под концесија или јавно приватно партнерство согласно Законот за концесии и јавно приватно партнерство.

Член 4

(1) Одредбите на оваа одлука не се однесуваат на површини наменети за паркирање (паркиралишта) во функција на редовна некомерцијална употреба на станбени и деловни објекти и изградени-уредени во рамките на градежна парцела или градба што се во приватна сопственост, во согласност со урбанистичките планови и документација.

(2) На паркиралиштата од став 1 на овој член, не е дозволено вршење на дејноста паркирање во комерцијални цели.

(3) По исклучок, паркиралиштата од став 1 на овој член, може да се користат и стопанисуваат во комерцијални цели, при што субјектот што ги дава услугите на паркирањето мора да има дозвола од општина _____ за вршење на дејноста паркирање.

Јавни паркиралишта од значење за општина Кавадарци

Член 5

(1) Јавни паркиралишта од значење за општина _____ е, во смисла на одредбите на оваа одлука, се посебно уредени и обележани простори наменети за групно паркирање на определен вид на возила, и тоа:

- во рамки на површини или градби, утврдени за таква намена и дефинирани со урбанистички план,
- на самите магистрални и собирни улици (коловоз, тротоар, заштитен појас), како и на улици што гравитираат кон нив или надвор од површините опфатени со тие улици, утврдени и дефинирани со посебно решение на Советот на општина Кавадарци.

(2) Јавни паркиралишта од значење за општина _____ е, во смисла на одредбите на оваа одлука, се и посебно уредени и обележани простори на градежно неизградено земјиште, наменети за паркирање, од времен карактер, изградени од општина _____ врз основа на посебни проекти одобрени од Советот на _____ е, до реализација на намената на земјиштето согласно урбанистички план.

Означување и обележување на јавните паркиралишта

Член

(1) Организаторот на паркирањето е должен да ги означи, обележи, уреди и одржува јавните паркиралишта на кои паркирањето се наплатува.

(2) Јавните паркиралишта мораат да бидат означени и обележани со сообраќајна сигнализација во согласност со прописите за безбедност во сообраќајот.

(3) Јавните паркиралишта мораат да имаат ознака за името на паркиралиштето, категоријата на возила за кои е наменето паркиралиштето, работното време на паркиралиштето, начинот на паркирање, системот на наплата за паркирање и висина на цената на услугата за паркирање според единица час/паркирање.

Користење на јавните паркиралишта

Член

(1) Јавните паркиралишта мора да се користат на начин со кој се обезбедува безбедно и економично групно стационарање на повеќе возила од определен вид, така што за секое возило да има паркинг место и независен, безбеден и прегледен сообраќаен пристап.

(2) Користењето на јавните паркиралишта мора да биде во согласност со предвидениот режим утврден со хоризонтална и вертикална сигнализација.

Член

На јавните паркиралишта, во зависност од потребите и условите за паркирање, условите и фреквенцијата на сообраќајот, паркирањето може временски да биде ограничено.

Член

Начинот и условите за паркирање, времетраењето на паркирањето, односно неговото ограничување, како и начинот на означувањето на ограничувањето, ги утврдува организаторот на паркирањето, во согласност со Советот на општина Кавадарци.

Член

Со паркирање на возилото на јавно паркиралиште, се смета дека возачот односно сопственикот на возилото се согласил и ги прифатил условите за користење на јавното паркиралиште пропишани со оваа одлука или од страна на организаторот на паркирањето.

Член

(1) На јавните паркиралишта може да се поставуваат рекламни објекти во согласност со сообраќајно-технички елаборат поднесен од организаторот на паркирањето, а по претходно извршена заверка на истиот и добиена согласност за поставување на рекламните објекти од страна на градоначалникот на општина Кавадарци.

(2) За поставување на рекламни објекти во смисла на став 1 на овој член,

организаторот на паркирањето и сопственикот на рекламниот објект склучуваат договор. Еден примерок од договорот задолжително се доставува до Секторот за сообраќај.

(3) За поставување на рекламни објекти на јавните паркиралишта, организаторот на паркирањето е должен на општина Кавадарци да му плати комунална такса, во висина утврдена во Одлуката за висина на комуналните такси во општина Кавадарци.

Член

(1) Јавните паркиралишта, во исклучителни случаи, со претходно одобрение од градоначалникот на општина Кавадарци, можат привремено да се користат за организирање и одржување на забавни, спортски и други манифестации, за што организаторот на паркирањето и организаторот на манифестацијата склучуваат договор. Еден примерок од договорот задолжително се доставува до Секторот за сообраќај.

(2) За користење на јавните паркиралишта во смисла на став 1 на овој член, организаторот на паркирањето е должен на општина Кавадарци да и плати комунална такса, во висина утврдена во Одлуката за висина на комуналните такси во општина Кавадарци.

Член

Организаторот на паркирањето нема обврска за чување на паркираното возило и не одговара за оштетување или крадење на возилото.

Наплата на услугата на паркирање

Член

(1) За користење на јавните паркиралишта корисникот е должен да плати соодветен паричен износ на име цена на услуга за паркирање.

(2) Организаторот на паркирањето од членовите 6, 7 и 8 на оваа одлука донесува Ценовник на услугите за користење на јавните паркиралишта, со претходна согласност на Советот на општина Кавадарци.

Член

(1) За користење на јавните паркиралишта организаторот на паркирањето плаќа комунална такса согласно Одлуката за висина на комуналните такси во градот Скопје, донесена од страна на Советот на општина Кавадарци.

(2) Средствата по основ на комунална такса, организаторот на паркирањето е должен да ги уплаќа на општина Кавадарци наредниот ден по нивната наплата.

Член

Организаторот на паркирањето го определува системот на наплатата и ги уредува сите други прашања поврзани со наплатата на паркирањето на јавните паркиралишта.

Член

Ако корисникот на паркиралиштето не го изврши плаќањето (цена на паркирање, доплатен билет, други трошоци) на начин согласно оваа одлука, односно актот на организаторот на паркирањето, ќе се смета дека паркирањето е непрописно и овластено лице на организаторот на паркирањето може да побара блокирање на тркалата (лисици, блокатори на тркала) или отстранување на возилото од паркиралиштето (со пајак-возило).

Член

Возилата на службата за итна медицинска помош, противпожарните единици, Министерството за внатрешни работи на Република Македонија, при извршувањето на нивните редовни работни активности, не плаќаат за користење на услугите на јавните паркиралишта.

Повластено паркирање

Член

(1) За станарите, односно правните лица што имаат живеалиште, односно деловен простор во објекти во границите на чии парцели не е решено паркирањето, може да се утврдат повластени услови за паркирања на нивните возила на јавните паркиралишта што се во непосредна близина, во поглед на бројот на возилата, траењето на паркирањето и цената на услугата и да им се издаде повластен паркирен билет.

(2) Правото на користење на повластен паркирен билет го утврдува организаторот на паркирањето.

Резервирани места

Член

(1) Организаторот на паркирањето, во зависност од капацитетот на паркиралиштето, е должен да утврди и соодветно да обележи (резервира) места за паркирање на возила на лица со инвалидитет.

(2) Организаторот на паркирањето ги утврдува категориите на лица со инвалидитет кои можат да користат резервирани паркинг места и условите за паркирања на нивните возила.

Член

(1) Во зависност од капацитетот на паркиралиштето, може да се одобри и утврди резервација на места за паркирање на јавното паркиралиште за одреден број возила на правни и физички лица и дипломатските и други странски

претставништва.

(2) Бројот на резервираните места од ставот 1 на овој член и условите за нивно користење ги утврдува организаторот на паркирањето, во согласност со Секторот за сообраќај.

Надзор

Член

(1) Надзорот над примената на одредбите од оваа одлука и над законитото работење на организаторите на паркирањето, врши Секторот за сообраќај.

(2) Работите на инспекциски надзор над примената на оваа одлука и на актите донесени на основа на оваа одлука, како и над вршењето над дејноста паркирање, врши Секторот - Инспекторат.

Преодни и завршни одредби

Член

Организаторите на паркирањето се должни да го усогласат своето работење со одредбите на оваа одлука во рок од 3 месеци од денот на влегувањето во сила на оваа одлука.

Член

Организаторите на паркирањето се должни да ги донесат спроведбените акти согласно оваа одлука во рок од 3 месеци од денот на влегувањето во сила на оваа одлука.

Член

Оваа одлука влегува на сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен гласник на општина _____”

2. Одлука за отстранување на неправилно или непрописно запрени или оставени возила на територијата на општина Кавадарци.

Со оваа одлука треба да се регулира начинот и постапката за отстранување на непрописно запрени или паркирани, оштетени и неисправни возила од јавните сообраќајници, патишта, тротоари и други јавни површини на подрачјето на општина Кавадарци.

Во Одлуката за отстранување на неправилно или непрописно запрени или оставени возила на територијата на општина Кавадарци **задолжително** да се вградат одредби со кои:

- ќе се пропише дека во случај ако давањето на услуги на паркирање се врши од страна на концесионер, истиот ќе има право да ги отстранува

возилата со пајак или да ги блокира тркалата со ставање на лисици или блокатори на тркалата на истите во случај ако крајниот корисник на јавниот паркинг простор не плати за користењето на услугите на паркирање, како и во случај не непрописно паркирање надвор од јавниот паркинг простор и при тоа да побара асистенција на Министерството за внатрешни работи;

- со посебен акт во вид на **решение**, Советот на општина Кавадарци да ја утврди цента за отстранување возилата со пајак или блокирање на тркалата со ставање на лисици или блокатори на тркалата на истите во случај ако крајниот корисник на јавниот паркинг простор не плати за користењето на услугите на паркирање, како и во случај на непрописно паркирање надвор од јавниот паркинг простор.

Наместо донесување на посебн одлука, може прашањата кои би сеуредиле со оваа одлука, да се уредата со Одлуката за комунален ред.

Можен текст на актот за отстранување и чување на непрописно паркирани и хаварисани возила:

Член

Под отстранување и чување на непрописно паркирани и хаварисани возила во смисол на оваа Одлука се подразбира начинот и постапката за отстранување на оштетени, неисправни, неправилно или непрописно паркирани возила од јавните сообраќајни површини на општина _____.

Член

Хаварисани, односно оштетени возила е она возило кое поради настаната хаварија или дотраеност не е во состојба да се движи со силата на сопствениот мотор.

Неправилно или непрописно паркирано возило е она возило кое е паркирано на јавните сообраќајни површини спротивно на важечките прописи.

Член

Под отстранување и чување на возила во смисла на оваа Одлука се подразбира подигање и транспортирање на возилата со специјални возила и нивно времено сместување во специјално обезбеден простор за нивно чување.

Член

Отстранувањето на возилата од јавните сообраќајни површини го врши овластениот субјект определен од страна на општината, а по налог на овластено лице.

Член

За отстранување на хаварисаните возила комуналниот инспектор на сопственикот, односно на носителот на правото на користење на возилото ќе му

издаде решение со кое ќе му наложи отстранување на возилото во рок од 3 дена од денот на врачувањето на решението.

Доколку сопственикот, односно носителот на правото на користење на возилото не го отстрани сам возилото во рокот утврден во претходниот став на овој член надлежните инспекторски органи изготвуваат записник и издаваат наредба за отстранување на возилото до овластениот субјект за отстранување.

Во записникот треба да се содржат најмалку следните податоци:

- тип, марка и регистарски број на возилото;
- состојба на возилото;
- кус опис на оштетувањето доколку возилото е оштетено.

Овластениот субјект по издадената наредба од страна на овластените службени лица е должен веднаш да отпочне со отстранување на возилото во присуство на овластените службени лица.

Член

Овластеното правно лице е должно отстранетите возила да ги смести на посебно обезбеден простор наменето за нивно паркирање и да ги чува до нивното предавање на сопственикот односно на носителот на правото на користење на возилото. Чувањето на возилото не може да трае подолго од 30 дена.

Просторот го определува овластениот субјект по претходна согласност од страна на општина _____

Член

При примопредавањето на отстранетото возило, сопственикот, односно носителот на правото на користење на возилото е должен да приложи доказ за сопственост на возилото и својот идентитет.

Примопредавањето од претходниот став се врши на посебно обезбедениот простор за чување.

По исклучок примопредавањето на возилото што се отстранува може да се изврши и на самото место од каде се отстранува, додека возилото не е поставено на платформата на специјалното возило.

Член

Примопредавањето на отстранетото возило се врши по наплатата на трошоците за отстранување, односно со приложен документ за наплатени трошоци.

Член

Трошоците, односно висината на надоместокот за отстранување и чување на непрописно паркираните возила ги **утврдува Советот на општината со посебен акт во вид на решение.**

Трошоците за отстранување и чување на хаварисаните возила се утврдуваат со посебен договор склучен помеѓу овластениот субјект и Градоначалникот на општината.

Отстранување и чување на непрописно паркирани и хаварисани возила

Член

Под отстранување и чување на непрописно паркирани и хаварисани возила во смисол на оваа Одлука се подразбира начинот и постапката за отстранување на оштетени, неисправни, неправилно или непрописно паркирани возила од јавните сообраќајни површини на општина _____.

Член

Хаварисани, односно оштетени возила е она возило кое поради настаната хаварија или дотраеност не е во состојба да се движи со силата на сопствениот мотор.

Неправилно или непрописно паркирано возило е она возило кое е паркирано на јавните сообраќајни површини спротивно на важечките прописи.

Член

Под отстранување и чување на возила во смисла на оваа Одлука се подразбира подигање и транспортирање на возилата со специјални возила и нивно времено сместување во специјално обезбеден простор за нивно чување.

Член

Отстранувањето на возилата од јавните сообраќајни површини го врши овластениот субјект определен од страна на општината а по налог на овластено лице.

Член

За отстранување на хаварисаните возила комуналниот инспектор на сопственикот, односно на носителот на правото на користење на возилото ќе му издаде решение со кое ќе му наложи отстранување на возилото во рок од 3 дена од денот на врачувањето на решението.

Доколку сопственикот, односно носителот на правото на користење на возилото не го отстрани сам возилото во рокот утврден во претходниот став на овој член надлежните инспекторски органи изготвуваат записник и издаваат наредба за отстранување на возилото до овластениот субјект за отстранување.

Во записникот треба да се содржат најмалку следните податоци:

- тип, марка и регистарски број на возилото;
- состојба на возилото;
- кус опис на оштетувањето доколку возилото е оштетено.

Овластениот субјект по издадената наредба од страна на овластените службени лица е должен веднаш да отпочне со отстранување на возилото во присуство на овластените службени лица.

Член

Овластеното правно лице е должно отстранетите возила да ги смести на посебно обезбеден простор наменето за нивно паркирање и да ги чува до нивното предавање на сопственикот односно на носителот на правото на

користење на возилото. Чувањето на возилото не може да трае подолго од 30 дена.

Просторот го определува овластениот субјект по претходна согласност од страна на општина _____

Член

При примопредавањето на отстранетото возило, сопственикот, односно носителот на правото на користење на возилото е должен да приложи доказ за сопственост на возилото и својот идентитет.

Примопредавањето од претходниот став се врши на посебно обезбедениот простор за чување.

По исклучок примопредавањето на возилото што се отстранува може да се изврши и на самото место од каде се отстранува, додека возилото не е поставено на платформата на специјалното возило.

Член

Примопредавањето на отстранетото возило се врши по наплатата на трошоците за отстранување, односно со приложен документ за наплатени трошоци.

Член

Трошоците, односно висината на надоместокот за отстранување и чување на непрописно паркираните возила ги утврдува Советот на општината со посебен акт во вид на решение. .

Трошоците за отстранување и чување на хаварисаните возила се утврдуваат со посебен договор склучен помеѓу овластениот субјект и Градоначалникот на општината.

3. Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за утврдување на висината на комуналните такси за подрачјето на општина Кавадарци.

Со изменувањето и дополнувањето на оваа одлука треба да се утврди висината на комуналната такса за паркирање, која согласно Законот за комуналните такси треба да сизнесува од 10% до 20%.

Препорака за постапката за избор на приватен партнер

По наша оценка, најприменлива постапка за избор на концесионер е огласот да се организира како отворена постапка.

Рокови за доставување на понудите и минимален број на понудувачи

Кај отворениот повик, рокот за доставување на понудите изнесува најмалку 45 дена сметано од денот на објавувањето на огласот во ЕСЈН што се води кај Бирото за јавни набавки, на образец пропишан согласно Законот за концесии и ЈПП:

Предлог одлука за отпочнување на постапка за концесија/јавно приватно партнерство

Предлог одлуката за отпочнување на постапка за концесија е дадена во прилог на оваа студија

Препорака за критериумите за селекција на понудувачите

Понудувачите, покрај документација за докажување на личната состојба и способноста за вршење на професионална дејност (доказ за регистрација), во однос на докажувањето на економската и финансиската состојба ќе треба да достават доказ дека во последните 3 години (2011, 2012 и 2013 година) остварил **добивка** од најмалку _____ евра во секоја од последните 3 години поединечно, или вкупно во сите 3 години _____ евра, како и дека оствариле вкупен **годишен промет** од најмалку _____ милиони евра во секоја од последните 3 години поединечно, или вкупно во сите 3 години _____ евра.

Евалуација на понудите

Евалуација на понудите се врши од страна на Комисија за спроведување на постапката, формирана од страна на градоначалникот на општина Кавадарци, врз основа на претходно објавени критериуми во огласот. За извршената евалуација, Комисијата составува писмен извештај врз основа на кој до Советот на општина Кавадарци доставува предлог за избор на најповолна понуда, односно за избор на концесионер.

Предлагаме како критериуми за евалуација и избор на најповолна понуда да се вметнат следните критериуми:

Концесиски надоместок (100 бода) при што ќе треба да се наведе минимумот на концесискиот надоместок кој ќе биде основица за надавање од страна на понудувачите. Предлагаме минимум концесиски надоместок од 65.000 евра годишно.

Други препораки

Цена на услугите/ценовник

Почетната цена на услугите ќе биде определена од страна на Советот на општина Кавадарци.

Усогласувањето на цените за време на концесискиот период ќе се врши на начин и под услови уредени со концесискиот договор (со индексирање, односно со порастот на трошоците на живот и цените намало, податоци кои ги објавува Државниот завод за статистика, еднаш годишно).

Сопственост на опремата за давање на услуги на паркирање, набавена од страна на концесионерот

Опремата потребна за давање на услуги на паркирање која ќе ја набави концесионерот е негова сопственост. По истекот на договорот за концесија,

истата, во функционална состојба, се пренесува во сопственост на концедентот: општина Кавадарци.

Се очекува набавка на следната опрема:

- софтвер за управување со систем за зонско паркирање;
- ПД уреди за зонско пракирање (9);
- пајак возило (1);
- лисици (63);
- call centar;
- депо и опремување на депо со куќичка, со фискален апарат, ХТЗ опрема и систем на автоматска рампа за влез и излез;
- друга опрема потребна за функционирање на јавниот паркинг простор.

ЈПП модел

Моделот кој се предлага за реализација на концесискиот проект е концесија за јавна услуга.

Постапка

За реализација на концесискиот проект се предлага постапката за доделување на договорот да се спроведе како отворена постапка.

Плаќања од страна на концесионерот

Концесионерот ќе му плаќа на концедентот концесиски надоместок, чија висина ќе биде предмет на евалуација на понудите.

Висината на концесискиот надоместок ќе се усогласува со зголемувањето/намалувањето на цената на услугите, кои пак ќе се индексираат/усогласуваат со порастот/намалувањето ан цените на мало.

Препораки за тендерската документација

Во Тендерската документација ќе треба да бидат опфатени особено следните прашања:

- Предмет на концесијата,
- Вид на постапка за доделување на договорот за воспоставување на концесија;
- Право на учество на тендерот;
- Проценета вредност на концесискиот проект;
- Критериуми за утврдување на способност на понудувачите;
- Критериуми за доделување на договорот за концесија;
- Појаснување на тендерската документација;
- Начин на подготовка и поднесување на понудите;
- Видови на гаранции;
- Начин на поднесување на понудите;
- Јавно отворање на понудите;

- Правна заштита; и
- Склучување на договорот за концесија.

Препораки за нацрт договорот:

Во Нацрт Договорот, особено ќе треба да бидат уредени следните прашања:

- Предметот на договорот;
- Цел и предмет на концесијата;
- Период на договорот за концесија;
- Начинот на реализација на концесијата (меѓусебните права и обврски на договорните страни);
- Финансирање и реализација на предметот на концесијата;
- Начин на вршење на концесискта дејност;
- Начин на утврдување на цената на услугите;
- Видови на гаранции и осигурувања;
- Начин, услови и постапка за раскинување на Договорот
- Виша сила;
- Решавање на спорови и
- Влегување во сила на Договорот за ЈПП

IX. ИНДИКАТИВЕН ПЛАН НА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

Планот на имплементација го сочинуваат три фази

Подготвителна фаза

1. Формирање Комисија за спроведување на постапката за доделување на договорот за воспоставување на ЈПП (концесија за јавна услуга)
2. Предлог одлука за започнување на постапка за доделување на договор за воспоставување на ЈПП кое се остварува како концесија за јавна услуга.

Прва фаза

1. Одлука на Советот на општина Кавадравици за започнување на постапка за доделување на договор за воспоставување на ЈПП (концесија за јавна услуга)
2. Објавување на одлуката во Службен гласник на општина Кавадравици.
3. Подготовка на Тендерска документација со Нацрт договор и нивно ододбрување од Градоначалникот на општина Кавадравици.
3. Оглас за доделување на договорот за ЈПП (концесија за јавна услуга) по пат на отворена постапка
4. Спроведување на избраната постапка за прибирање на понуди
5. Селекција на понудувачите и евалуација на понудите
6. Извештај за евалуација со предлог одлука за избор на најповолен понудува

Втора фаза

1. Одлук на Советот на општина Кавадравици за избор на најповолна понуда

2. Потпишување на Договорот од страна на Градоначалникот на општина Кавадрци.

Трета фаза

1. Менаџирање на Договорот (надзор над спроведувањето на Концесиската дејност)

X. РЕЗИМЕ ЗА КЛУЧНИ ВАРИЈАБЛИ

1. Се предлага предлог модел: Концесија за јавна услуга
2. Вредноста на концесијата е оценета на 269,922 евра
3. Се предлага концесиски период да не изнесува повеќе од 10 години
4. Се предлага концесионерот да му плаќа на концедентот концесиски надомест чија висина ќе биде предмет на евалуација на понудите
5. Концесискиот надомест не треба да биде помал од 46,000 евра годишно
6. За реализација на концесискиот проект се предлага постапката за доделување на договорот да се спроведе како отворен повик

АНЕКС

Врз основа на член член 22, 24 и 36 од Законот за локалната самоуправа („Сл.Весник на РМ., бр. 5/2002), член 3 став 1 точка 13 и 14 од Законот за комуналните дејности (Сл. весник на РМ бр. 45/97, 23/99, 16/04 и 5/09), член 17 и 18 од Законот за концесии и јавно приватно партнерство („Сл. Весник на РМ., бр. 6/12) и Статутот н општина кавадарци („Сл. Гласник на општинаКавадарци,, бр. _____), Советот на општина Кавадарци на седницата одржана на _____ 2014 година, ја донесе следната:

ОДЛУКА

за започнување на постапка за доделување на договор за јавно приватно партнерство за давање на услуги на паркирање кое се оставрува како концесија за јавна услуга

Член 1

Со оваа одлука општина Кавадарци започнува постапка за доделување на договор за јавно приватно партнерство за давање на услуги на паркирање кое се остварува како концесија за јавна услуга (во натамошниот текст: договор за концесија).

Оправданоста од доделување на договорот за концесија произлегува од потребата од одржувањето и користењето на јавниот простор за паркирање и потребата од воспоставување на организиран режим на паркирање преку користење на јавните површини (зонско паркирање) со оглед дека општина Кавадарци не располага со буџетски фискален капацитет кој може да обезбеди ефикасен начин на одржување и користење на јавниот простор за паркирање

Член 2

Цели кои треба да се остварат со доделувањето на договорот за концесија се:

- воспоставување на зонско паркирање и паркирање од отворен тип;
- набавка на опрема за давање на услуги на паркирање од страна на приватниот партнер (концесионерот);
- создавање на услови за паркирање со цел за поуспешување на режимот на сообраќајот.

Член 3

Предмет на договорот за концесија е:

- финансирање на договорот за концесија;

- набавка на опрема за давање на услуги на паркирање;
- стопанисување со јавните паркинзи; и
- пренос на опремата за давање на услуги на паркирање во сопственост на општина Кавадарци и право на стопанисување со јавните паркинзи од страна на општина Кавадрци, по истекот на договорот за концесија, на начин и под услови определени со договорот за концесија.

Член 4

Проценета вредност на договорот за концесија изнесува 269,922 евра

Член 5

Согласно член 15 од Законот за концесии и јавно приватно партнерство договорот за концесија ќе се додели со отворен повик за период од не повеќе од 10 години.

Спроведувањето на постапката од став 1 на овој член ќе започне најдоцна во рок од _____ од денот на влегувањето во сила на оваа одлука и ќе се спроведе во рок од _____ дена од денот на влегување во сила на оваа одлука.

Член 6

Висината на надоместокот за издавање на тендерската документација изнесува _____ Евра во денарска противвредност според средниот курс на НБРМ на денот на уплатата на средствата.

Член 7

Постапката за доделување на Договорот за концесија од член 3 на оваа одлука ќе ја спроведе Комисија за спроведување на постапката формирана од страна на Градоначалникот на општина Кавадарци.

Член 8

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето а ќе се објави во „Службен гласник на општина Кавадарци „

Бр. _____

СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ

_____ 2012 година Скопје

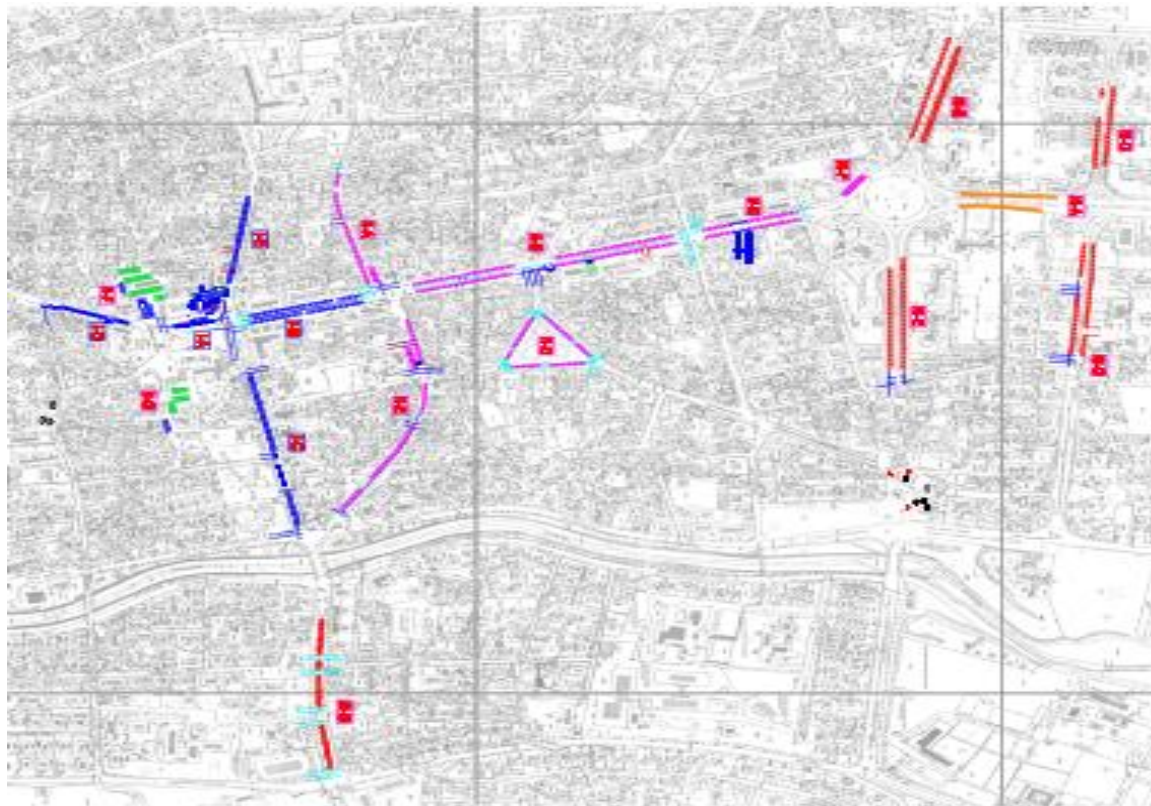
Претседател

Табела 16. АМОРТИЗАЦИОНЕН ПЛАН

269,922 EUR кредит					
10 % годишна камата					
10 годишни ануитети					
0 години грејс период					
Година	Ануитет	Камата	Отплата	Долг	Рати
1	64,382	53,984	10,398	259,524	1
2	64,382	51,905	12,478	247,046	2
3	64,382	49,409	14,973	232,073	3
4	64,382	46,415	17,968	214,105	4
5	64,382	42,821	21,562	192,543	5
6	64,382	38,509	25,874	166,669	6
7	64,382	33,334	31,049	135,620	7
8	64,382	27,124	37,258	98,362	8
9	64,382	19,672	44,710	53,652	9
10	64,382	10,730	53,652	- 0	10
Вкупно		373,903	269,922		

Зонско паркирање во Кавадарци

Исцртани паркинг места кои во моментот се користат за паркирање и кои ќе се утврдат со одлука на совет

Табела 17. Општина Кавадарци вредност за пари за проектот

Opština Kavadarci													
Worksheet 9 - VALUE FOR MONEY			Nominal Year	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Line	Row Description	Units	Project Year	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
			Source/Comments										
1	Rashodi dokolku Kavadarci go sprovede projektot	euros		174,268	172,723	171,012	169,225	167,239	165,032	162,583	159,867	156,857	153,522
	Plati i pridonosi	euros		127,742	127,742	127,742	127,742	127,742	127,742	127,742	127,742	127,742	127,742
	Tekovno i investicisko odrzuvanje	euros		5,398	5,398	5,398	5,506	5,617	5,729	5,843	5,960	6,080	6,201
	Gorivo za pajak vozila	euros		7,436	7,585	7,736	7,891	8,049	8,210	8,374	8,542	8,712	8,887
	Osiguruvanje	euros		2,699	2,699	2,699	2,699	2,699	2,699	2,699	2,699	2,699	2,699
	Obeležuvanje	euros		4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000
	Vkupno operativni troshoci	euros		147,276	147,424	147,576	147,839	148,107	148,380	148,659	148,943	149,233	149,529
	Kamati	euros		26,992	25,299	23,436	21,386	19,132	16,652	13,925	10,924	7,624	3,994
	Vkupni troshoci	euros		174,268	172,723	171,012	169,225	167,239	165,032	162,583	159,867	156,857	153,522
	NSV	euros		1,118,215									
Worksheet 9 - VALUE FOR MONEY			Nominal Year	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Line	Row Description	Units	Project Year	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
			Source/Comments										
2	Rashodi pri JPP	euros		4000	4000	4000	4000	4000	4000	4000	4000	4000	4000
	Plati	euros		4000	4000	4000	4000	4000	4000	4000	4000	4000	4000
	Gradezhni	euros		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	NSV	euros		26,840									
	VfM	euros		1,091,374									

Табела 19. Финансиска анализа

Opstina Kavadarci															
Worksheet 6 - CASH FLOW FINANCIAL															
Line	Row Description	Units	Nominal Year Project Year	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
		Source/Comments		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	Neto prihod	euros			23,575	42,038	55,282	98,443	88,633	90,618	92,822	95,267	97,976	100,977	
2	Amortizacija	euros			32,391	32,391	32,391	32,391	32,391	32,391	32,391	32,391	32,391	32,391	
3	Paricni prilivi od rabotenje	euros			55,965	74,429	87,672	130,834	121,023	123,009	125,213	127,657	130,367	133,368	
4	Glavnica od zadolzuvanje	euros			-16,936	-18,630	-20,493	-22,542	-24,797	-27,276	-30,004	-33,004	-36,305	-39,935	
5	Investicii	euros			-269,922				-87,322		-100,000			-94,922	
6	Bilans	euros			-269,922	39,029	55,799	67,179	108,292	8,905	95,733	-4,791	94,653	94,062	-1,489
8	Prihodi	euros			258,725	279,803	294,252	345,552	331,233	331,233	331,233	331,233	331,233	331,233	
9	Operativni trosoci	euros			173,148	175,405	177,001	182,394	181,230	181,503	181,782	182,066	182,356	182,652	
10	Operativen prihod	euros			85,577	104,398	117,250	163,158	150,003	149,730	149,451	149,167	148,877	148,581	
11	Anuitet	euros			43,929	43,929	43,929	43,929	43,929	43,929	43,929	43,929	43,929	43,929	
12	Debt Service Coverage Ratio - DSCR				1.95	2.38	2.67	3.71	3.41	3.41	3.40	3.40	3.39	3.38	
13	Minimum DSCR			3.11											
14	Kratkorocna likvidnost				39,029	94,828	162,007	270,299	279,204	374,936	370,146	464,799	558,861	557,371	
15	Neto paricni prilivi	euros			-269,922	55,965	74,429	87,672	130,834	33,701	123,009	25,213	127,657	130,367	38,446
16	Financial NPV - FNPV	euros			\$257,991										
17	Financial IRR - FIRR				26.43%										
	Opening cash balance	euros		0	-	39,029	94,828	162,007	270,299	279,204	374,936	370,146	464,799	558,861	
	Net cash inflow	euros		0	39,029	55,799	67,179	108,292	8,905	95,733	-4,791	94,653	94,062	-1,489	
	End cash balance	euros		0	39,029	94,828	162,007	270,299	279,204	374,936	370,146	464,799	558,861	557,371	

Табела 20. Економска анализа

Opstina Kavadarci															
Worksheet 7 - CASH FLOW ECONOMIC			Nominal Year	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
			Project Year	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Line	Row Description	Units	Source/Comments												
1	Net Income	euros			23,575	42,038	55,282	98,443	88,633	90,618	92,822	95,267	97,976	100,977	
2	Total Depreciation Expenses	euros			32,391	32,391	32,391	32,391	32,391	32,391	32,391	32,391	32,391	32,391	
3	Total Interest Payments	euros			26,992	25,299	23,436	21,386	19,132	16,652	13,925	10,924	7,624	3,994	
4	Income Tax and VAT Expenses	euros			49,190	55,035	59,108	73,138	69,470	69,691	69,936	70,207	70,508	70,842	
5		euros													
6	Total Cash Flow From Operations	euros			132,148	154,763	170,216	225,358	209,625	209,352	209,073	208,789	208,499	208,203	
7	Total Principle Payment	euros			-16,936	-18,630	-20,493	-22,542	-24,797	-27,276	-30,004	-33,004	-36,305	-39,935	
8	Investments	euros			-269,922	0	0	0	-87,322	0	-100,000	0	0	-94,922	
9	Balance	euros			-269,922	115,211	136,133	149,723	202,815	97,507	182,076	79,069	175,785	172,194	73,346
10		euros													
11		euros													
12		euros													
13		euros													
14		euros													
15	Total Revenues	euros			258,725	279,803	294,252	345,552	331,233	331,233	331,233	331,233	331,233	331,233	
16	Total Operating Costs	euros			173,148	175,405	177,001	182,394	181,230	181,503	181,782	182,066	182,356	182,652	
17	Operating Income	euros			85,577	104,398	117,250	163,158	150,003	149,730	149,451	149,167	148,877	148,581	
18	Total Debt Service Payment	euros			43,929	43,929	43,929	43,929	43,929	43,929	43,929	43,929	43,929	43,929	
19	Debt Service Coverage Ratio - DSCR					1.95	2.38	2.67	3.71	3.41	3.41	3.40	3.40	3.39	3.38
20	Minimum DSCR				3.11										
21		euros													
22		euros													
23															
24	Net cash flow	euros			-269,922	132,148	154,763	170,216	225,358	122,303	209,352	109,073	208,789	208,499	113,281
25	Economic NPV - ENPV				\$772,473										
26	Economic IRR - EIRR				57.01%										

Табела 21. Биланс на успех

Opstina Kavadarci			3,463											
Worksheet 5 - INCOME STATEMENT			Nominal Year	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Line	Row Description	Units	Project Year	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			Source/Comments											
1	Vkupni prihodi	euros			258,725	279,803	294,252	345,552	331,233	331,233	331,233	331,233	331,233	331,233
					0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
5	Vработeni	No.			33	33	33	33	33	33	33	33	33	33
6	Labor unit rate	euros/worker			3,871	3,948	4,027	4,108	4,190	4,274	4,359	4,447	4,535	4,626
7	Plati i pridonosi	euros			127,742	127,742	127,742	127,742	127,742	127,742	127,742	127,742	127,742	127,742
8	Tekovno i investicisko odrzuvanje	euros			5,398	5,398	5,398	5,506	5,617	5,729	5,843	5,960	6,080	6,201
9	Gorivo za pajak vozila	euros			7,436	7,585	7,736	7,891	8,049	8,210	8,374	8,542	8,712	8,887
11	Fiskalni aparati HTZ i rampi	euros												
12	Nova oprema (PD, lisici, oprema za vработeni) Nov softver	euros												
13	Komunalna taksa	euros			25,873	27,980	29,425	34,555	33,123	33,123	33,123	33,123	33,123	33,123
14	Obezuhuvanje	euros			4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000
15	JPP Nadomest	euros			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Osiguruvanje	euros			2,699	2,699	2,699	2,699	2,699	2,699	2,699	2,699	2,699	2,699
17	Vkupno operativni troshoci	euros			173,148	175,405	177,001	182,394	181,230	181,503	181,782	182,066	182,356	182,652
16	Inflacija	%/Year			2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%
17	Kamati	euros			26,992	25,299	23,436	21,386	19,132	16,652	13,925	10,924	7,624	3,994
18	Amortizacija	euros			32,391	32,391	32,391	32,391	32,391	32,391	32,391	32,391	32,391	32,391
19	Vkupni troshoci	euros			232,531	233,094	232,827	236,171	232,753	230,546	228,097	225,381	222,371	219,036
20	Vkupno odanochiv prihod	euros			26,194	46,709	61,424	109,381	98,481	100,687	103,136	105,852	108,862	112,197
21	Danak na dobiyka - stapka	%/Year			10.00%	10.00%	10.00%	10.00%	10.00%	10.00%	10.00%	10.00%	10.00%	10.00%
22	Danak na dobiyka	euros			2,619	4,671	6,142	10,938	9,848	10,069	10,314	10,585	10,886	11,220
23	Neto prihod	euros			23,575	42,038	55,282	98,443	88,633	90,618	92,822	95,267	97,976	100,977
24	Dividendi	euros			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	Neto prihod - dividendi	euros			23,575	42,038	55,282	98,443	88,633	90,618	92,822	95,267	97,976	100,977
26	Zadrzana dobiyka	euros			23,575	65,613	120,895	219,338	307,971	398,589	491,411	586,678	684,654	785,631

Табела 22. Биланс на состојба

Opština Kavadarci												
Worksheet 8 - BALANCE SHEET												
		Nominal Year	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
		Project Year	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Line	Row Description	Units	Source/Comments									
Fiksni sredstva												
1	Oprema	euros	0	269,922	237,531	205,140	172,750	140,359	195,291	162,900	230,509	198,119
Tekovni sredstva												
4	Gotovina od zadolzuvanje	euros	269,922	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Gotovina od rabotenje	euros	0	0	39,029	94,828	162,007	270,299	279,204	374,936	370,146	464,799
6	Accounts receivable	euros	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Inventory	euros	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Drugi tekovni sredstva	euros										
	Vkupno sredstva	euros	269,922	269,922	276,560	299,969	334,757	410,658	474,494	537,837	600,655	662,917
Obvrski i kapital												
9	Zadržana dobivka	euros		0	23,575	65,613	120,895	219,338	203,571	294,189	287,011	382,278
10	Dolgorocno zadolzuvanje	euros	269,922	269,922	252,985	234,355	213,862	191,320	166,524	139,247	109,244	76,240
11	Sopstven kapital	euros	0	0	0	0	0	0	104,400	104,400	204,400	204,400
	Vkupno obvrski i kapital	euros	269,922	269,922	276,560	299,969	334,757	410,658	474,494	537,837	600,655	662,917
	Proverka		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

CENTER FOR ECONOMIC ANALYSES (CEA)
Skopje, Macedonia